

**Notă informativă la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea
Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului social „Locuința
socială asistată” și a Standardelor minime de calitate**

<p>1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat de Ministerul Muncii și Protecției Sociale.</p>
<p>2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului a fost elaborat în scopul diversificării serviciilor acordate copiilor și tinerilor, în special a celor aflați într-o situație de dificultate sau care au ieșit din sistemul de protecție a copilului.</p> <p>Acțiunea în cauză vine să asigure implementarea eficientă a:</p> <p>1. Planului național de dezvoltare pentru anii 2024-2026, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1031/2023 (Obiectivul specific nr. 6.3. Asigurarea unui sistem de protecție a copilului care să răspundă prompt și eficient la nevoile fiecărui copil, Acțiunea 65);</p> <p>2. Programului Național pentru Protecția Copilului pe anii 2022 – 2026 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acestuia, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 347/2022 (acțiunea nr. 58 din Planul de acțiuni).</p> <p>Sistemul actual de protecție a drepturilor copilului din Republica Moldova se află în proces continuu de consolidare a eforturilor pentru asigurarea unui mediu familial favorabil pentru fiecare copil. În acest sens se întreprind măsuri considerabile în vederea dezvoltării unui spectru larg de servicii menite să asigure copiilor unui mediu favorabil pentru dezvoltarea armonioasă a acestora în familie, în servicii de plasament de tip familial sau dacă acest lucru nu este posibil, în ultimă instanță, în servicii de tip rezidențial.</p> <p>Este necesar de menționat că, prin <i>Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți</i> au fost reglementate procedurile de identificare, evaluare, asistență, referire, monitorizare și evidență a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți, precum și autoritățile și structurile responsabile de aplicarea procedurilor respective. Conform prevederilor legii vizate, autoritățile tutelare întreprind măsuri nu doar pentru depășirea situației de risc în care se află copilul, pentru protecția acestuia, dar și ”<i>pentru copiii cu statut de copil rămas temporar fără ocrotire părintească sau de copil rămas fără ocrotire părintească, începând cu atingerea vârstei de 16 ani, autoritatea tutelară teritorială în colaborare cu prestatorul și personalul serviciului în care este plasat copilul asigură pregătirea acestuia pentru viața independentă</i>”.</p> <p>În acest sens, subliniem că, la momentul actual cadrul legal care reglementează activitatea serviciilor sociale de plasament pentru copii prevede acordarea serviciilor de plasament și îngrijire a copilului până la împlinirea de către acesta a vârstei de 18 ani.</p> <p>Totodată, copiii și tinerii au nevoie de cunoștințe, deprinderi și calități care i-ar ajuta să-și consolideze aptitudinile pentru propria protecție și participare la prevenirea sau depășirea cu ușurință a riscurilor sociale și de sănătate cu care se confruntă. Astfel de cunoștințe și deprinderi pot forma modele comportamentale care previn bolile și traumele, contribuie la stabilirea unor relații sănătoase și la crearea unor medii potrivite</p>

și prietenoase pentru copiii și tineri.

În multe cazuri, tinerii care părăsesc serviciile de plasament, în special cele de tip rezidențial au mari probleme în a deveni independenți deoarece lipsa unor abilități esențiale de trai independent, stima de sine scăzută și problemele de identitate cresc riscul de abuz, exploatare, trafic sau comportament antisocial și nu permit re/integrarea socială. Este bine ca activitatea de dezvoltare a deprinderilor de viață independentă să înceapă de timpuriu în condiții de maximă disponibilitate educativă și atunci când deprinderile se pot învăța în armonie unele cu celelalte și nu în disonanță.

Datele statistice ne arată că cel mai mare număr a copiilor plasați în diferite servicii de plasament planificat îi revine copiilor cu vârsta de 7-17 ani inclusiv, astfel cel puțin 4060 de copii din această categorie de vârstă ar necesita o atenție deosebită prin oferirea unor servicii suplimentare de informare, consiliere, ghidare, profesionalizare și în unele cazuri și găzduire.

În acest context, se impune necesitatea stringentă de a fi dezvoltat cadrul legal care ar reglementa un serviciu social specializat orientat spre oferirea găzduirii și asistenței pentru (re)integrarea socială a copiilor și tinerilor.

Serviciu social "Locuința socială asistată" are drept obiectiv prevenirea excluziunii și marginalizării sociale, facilitarea integrării educaționale și profesionale a beneficiarilor și dezvoltarea abilităților și deprinderilor pentru trai independent.

Astăzi, pentru majoritatea tinerilor, evoluția către un trai independent și spre propria locuință, găsirea de locuri de muncă sau posibilități de formare satisfăcătoare, continuarea educației, păstrarea unei bune stări de sănătate și dobândirea unui sentiment pozitiv de bunăstare sunt pași importanți în calea acestora către viața de adult. Această perioadă este, de regulă, una a speranței și așteptărilor.

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului social „Locuința socială asistată” și a Standardelor minime de calitate reprezintă o acțiune importantă în lista eforturilor care sunt depuse de către autoritățile cu atribuții în domeniul protecției copilului și protecției sociale în vederea asigurării că, copiii și tinerii beneficiază de cea mai bună pregătire posibilă și de sprijin în tranziția de la sistemul de protecție spre perioada ulterioară părăsirii acestui sistem.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul în cauză nu are drept scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Scopul Serviciului social "Locuința socială asistată" este (re)integrarea socială a beneficiarului.

Obiectivele Serviciului sunt:

- 1) prevenirea excluziunii și marginalizării sociale;
- 2) facilitarea integrării educaționale și profesionale a beneficiarilor;
- 3) formarea/dezvoltarea abilităților și deprinderilor pentru trai independent.

În funcție de necesități, beneficiarilor li se prestează următoarele servicii:

- 1) găzduire pe o perioadă determinată de timp;
- 2) formarea deprinderilor de viață independentă;
- 3) suport informațional, juridic și consiliere în vederea continuării studiilor,

profesionalizării sau angajării în câmpul muncii;

4) facilitarea accesului la alte servicii din comunitate sau din afara acesteia (cum ar fi: educație, sănătate, cultură, sport, etc);

5) susținere în procesul de integrare profesională.

În vederea asigurării prestării unui serviciu calitativ, proiectul Hotărârii Guvernului propus spre aprobare include și 31 Standarde minime de calitate care sunt elaborate în corespundere cu următoarea structură:

1) denumirea standardului;

2) definirea/conceptualizarea standardului;

3) rezultatul scontat;

4) indicatorii de realizare.

5. Fundamentarea economico-financiară

Potrivit calculelor, costul mediu anual total calculat per beneficiar al serviciului social „Locuință socială asistată” este de cca **68 672 lei**. Reieșind, din datele statistice oferite de către structurile teritoriale de asistență socială, la finele anului 2023 se aflau în evidență 617 de copii în instituții de tip rezidențial, dintre care 90 de copii cu vârsta de 16 – 17 ani, respectiv, odată cu aprobarea proiectului de hotărâre de Guvern vizat, Serviciul social ”Locuință socială asistată” va putea fi dezvoltat, începând cu anul 2025 în localitățile cu cel mai mare număr de copii din sistemul rezidențial.

Din punct de vedere a cheltuielilor, acestea pot diferința, întrucât beneficiarii ai serviciului social „Locuință socială asistată” pot fi copii și tineri aflați în situații diferite având necesități specifice.

Important de menționat că, în funcție de necesități, beneficiarilor li se vor presta următoarele servicii:

1. găzduire pe o perioadă determinată de timp;

2. formarea deprinderilor de viață independentă;

3. suport informațional, juridic și consiliere în vederea continuării studiilor, profesionalizării sau angajării în câmpul muncii;

4. facilitarea accesului la alte servicii din comunitate sau din afara acesteia (cum ar fi: educație, sănătate, cultură, sport, etc);

5. susținere în procesul de integrare profesională.

De asemenea, menționăm faptul că, în conformitate cu prevederile proiectului în cauză, prestarea serviciilor de găzduire este de până la 24 luni, cu posibilitatea prelungirii acestui termen în cazuri excepționale pentru încă 6 luni sau până la finalizarea studiilor, în cazul în care perioada studiilor este mai mare de 24 de luni. Într-o locuință vor putea fi găzduite până la 12 persoane, iar într-un dormitor vor putea fi găzduite până la 4 persoane.

Conștientizând povara financiară asupra bugetului de stat, în cadrul exercițiului de elaborare a proiectului Cadrului de cheltuieli pe termen mediu pe anii 2025-2027, Ministerul Muncii și Protecției Sociale a propus, începând cu anul 2025 alocarea a **2 746.9** mii lei pentru asigurarea dezvoltării serviciului în cauză de care ar putea beneficia, inițial estimativ până la 40 de copii.

În aceeași ordine de idei, atragem atenția că, acțiunea ”Dezvoltarea și implementarea serviciilor de suport pentru copiii și tinerii care părăsesc sistemul de îngrijire alternativă (locuințe sociale asistată)” face parte din Lista priorităților de politici sectoriale ale

<p>Ministerului Muncii și Protecției Sociale pentru Cadrul Bugetar pe Termen Mediu 2025-2027 aprobate prin Procesul-verbal nr. 2 din 02.02.2024 al ședinței Comitetului Interministerial pentru Planificare Strategică - https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/pv_nr.2cips.pdf</p>
<p>6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare</p> <p>Proiectul nu prevede introducerea modificărilor în alte acte normative.</p>
<p>7. Avizarea și consultarea publică a proiectului</p> <p>În vederea respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a Serviciului social „Locuința socială asistată” și a Standardelor minime de calitate a fost plasat pe portalul www.particip.gov.md la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-initierea-procesului-de-elaborare-a-proiectului-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-regulamentului-cadru-cu-privire-la-organizarea-si-functionarea-serviciului-social-locuinta-sociala-asistata/9494, iar proiectul hotărârii Guvernului poate fi accesat la următorul link: https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind-consultarea-avizarea-publica-expertizarea-proiectul-hotararii-guvernului-privind-aprobarea-regulamentului-cadru-cu-privire-la-organizarea-si-functionarea-serviciului-social-locuinta-sociala-asistata/9773</p>
<p>8. Constatările expertizei anticorupție</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus expertizei Centrului Național Anticorupție.</p>
<p>9. Constatările expertizei de compatibilitate</p> <p>Nu se aplică.</p>
<p>10. Constatările expertizei juridice</p> <p>Proiectul hotărârii Guvernului urmează a fi supus expertizei Ministerului Justiției.</p>
<p>11. Constatările altor expertize</p> <p>Nu se aplică.</p>

Secretar de Stat

Vasile CUȘCA